Från:	
Till:	RLK Funk Registrator
Ärende:	RS 2025-0095 Botkyrka kommun - Yttrande över remiss - Granskning av regional utvecklingsplan RUFS 2060
Datum:	den 17 oktober 2025 17:58:00
Bilagor:	image001.png Förslag till yttrande RUFS 2060.pdf Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen 2025 sammanträde den 2025-10-06 - Yttrande över remiss - Granskning av regional utvecklingsplan RUFS 2060.pdf

---

Hej!

Bifogar Botkyrka kommuns yttrande över remiss och kommunstyrelsens beslut.

Vänliga hälsningar

Administratör

Demokrati- och kanslienheten
Ekonomi- och kansliavdelningen

BOTKYRKA KOMMUN
Kommunstyrelseförvaltningen
147 41 Tumba
besöksadress:Hans Stahles väg 13

www.botkyrka.se

LÅNGT IFRÅN LAGOM

§ 195

Yttrande över remiss - Granskning av regional utvecklingsplan RUFS 2060 KS/2025:00492

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

Förslaget till yttrande godkänns.

Deltar inte i beslut
Sverigedemokraterna deltar inte i beslutet.

Sammanfattning

Region Stockholm har sedan 2022 arbetat fram en ny regional utvecklingsplan, RUFS 2060. Våren 2025 presenterades granskningshandlingen, som bygger på synpunkter från samrådet 2024. Nu finns återigen möjlighet att lämna synpunkter, och granskningen pågår under sommaren och hösten 2025. Botkyrka kommun har därför fått möjlighet att yttra sig.

Botkyrka kommun är över lag positiv till granskningsförslaget till nya RUFS och tycker att planen är ett tydligt och välstrukturerat dokument. Kommunen ser behov av att ytterligare förtydliga skillnader och utmaningar i regionen. Här följer en sammanfattning av kommunens synpunkter.

Botkyrka kommun är i huvudsak positiv till RUFS 2060 och ser tydliga förbättringar jämfört med samrådsförslaget gällande struktur, innehåll och fokus. Det är positivt att planen lyfter regionala skillnader, men kommunen anser att utmaningarna behöver beskrivas mer konkret. Målen är tydliga och väl kopplade till visionen, men resultatmålen riskerar att bli svåra att överblicka och följa upp. Transportsektorns utsläpp bör lyftas tydligare, särskilt persontransporter och deras koppling till folkhälsa. Mål 3 bör kompletteras med energilösningar som smart styrning och energilagring. Mål 8 om flerkärnighet bör omformuleras eller flyttas, eftersom flerkärnighet är ett verktyg snarare än ett mål.

Kapitlet har blivit tydligare, men kommunen saknar flexibilitet i synen på prioriterade bebyggelselägen. Riksten och Kassmyra bör inkluderas med hänsyn till omfattande bostadsplaner och framtida kollektivtrafik. Norra Botkyrkas avgränsning som lokal stadskärna är inkonsekvent jämfört med andra kärnor och bör justeras. Kommunen är positiv till förhållningssätten kring jämlikhet, tillgänglighet och klimatanpassning men efterlyser en tydligare koppling till Regionens ansvar inom transporter och välfärdstjänster. Förhållningssätten för bytespunkter är bra men bör

utvecklas för att belysa deras roll i hållbar stadsutveckling och som sociala mötesplatser.

Kommunen delar bilden av att elnätsutbyggnad innebär svåra avvägningar men ser processen som fragmenterad och otydlig. Det behövs en starkare regional aktör som samordnar kommunernas intressen. Kommunen vill värna befintliga och planerade bebyggelseområden och stödjer kompletterande förhållningssätt om tidig samplanering. Tydligare regional samordning kring masshantering efterfrågas.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse
Förslag på yttrande, daterad 2025-09-19
Granskningshandling Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen 2060
Bilaga 1 – Demografiskt bostadsbehov
Bilaga 2 – Hållbarhetsbedömning med strategisk miljöbedömning
Bilaga 3 – Långsiktigt utvecklingsbehov av transportsystemet
Bilaga 4 – Riksintressen i regional utvecklingsplan

Yrkande

Ordförande Stina Lundgren (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutet skickas till
Regionledningskontoret, Region Stockholm,
registrator.rlk@regionstockholm.se.

YTTRANDE

Kommunstyrelsen	Datum: 2025-09-19
Kommunstyrelseförvaltningen	Dnr: KS/2025:00492

Yttrande över remiss om granskning av regional utvecklingsplan RUFS 2060

Botkyrka kommun inkom med synpunkter (KS/2024:00260) på samrådshandlingen under 2024. De synpunkter som lämnades då berörde:

- Generella synpunkter på förslaget
- Synpunkter på styrkor och utmaningar
- Synpunkter på vision, mål och prioriteringar
- Synpunkter på rumslig inriktning (regional stadskärna i Flemingsberg, regional grönstruktur, regionala transportsystemet, transportsystemet, tekniska försörjningssystem)
- Synpunkter på genomförande och uppföljning

Generella synpunkter

Botkyrka kommun är över lag positiv till det nya förslaget som nu presenteras av RUFS 2060, över dess struktur, omfattning, upplägg och fokus. Botkyrka upplever att det har hänt mycket med planhandlingen sedan samrådsförslaget och mycket av det är till det bättre.

Styrkor och utmaningar

Gällande RUFSens inledande delar om styrkor och utmaningar ser Botkyrka det som positivt att planen belyser de regionala skillnaderna men anser att dessa texter kan bli ännu tydligare i vilka utmaningar som föreligger med dessa skillnader.

Vision, mål och prioriteringar

RUFS:ens måldel har den också blivit tydligare i både struktur och innehåll. De 12 mål som formuleras är tydliga och lätta att koppla till visionen och målsättningen med planen. De resultatmål som sedan presenteras är heltäckande och omfattande vilket i längden kan bli en risk för överblickbarheten och uppföljningen av planen. Botkyrka kommun uppskattar dock att dessa delar är konkreta och tydliga och att de även

tydliggörs att vi är många aktörer i regionen som behöver arbeta tillsammans för att nå fram till resultaten.

Botkyrka anser dock att i och med att transportsektorn, och då till största del persontransporter, står för hälften av utsläppen i regionen bör persontransporter beröras mer i brödtexten till Mål 1. Det bör även vara en hänvisning till att persontransporterna berörs mer i Mål 4. Under mål 4 bör det nämnas att hållbara transporter också är positivt för folkhälsan, ger bättre luft och minskar buller. Kanske går att få med under Resultatmål 4.3. I mål 3 nämns energieffektivisering och här bör även smart styrning (elförbrukning olika tider på dygnet), energilagring, energigemenskaper/energidelning nämnas.

Det mål som sticker ut i sin formulering är mål 8 (utvecklingen av den rumsliga strukturen i Stockholmregionen är flerkärnig, hållbar och bidrar till goda livsmiljöer och näringslivsutveckling), som till skillnad från övriga mål inte pekar mot ett framtida tillstånd eller förändring utan snarare stipulerar att verktygen för utveckling, i det här fallet av flärkärnighet, som pekas ut i sig ska leda fram till goda livsmiljöer och näringslivsutveckling. Botkyrka förstår problemet här då flerkärnighet i sig inte kan vara ett mål utan snarare ett verktyg för hur mål om goda livsmiljöer och näringslivsutveckling ska kunna uppnås.

Botkyrka bedömer att arbetet med den fysiska strukturen, inriktning för lokalisering i geografin, är en av de bärande delarna i Stockholmsregionens utvecklingsplan och ett av våra viktigaste verktyg för att uppnå alla andra mål som formulerats. Botkyrka bedömer det som viktigt att inte målsätta kring detta verktyg med samma metod som för övriga delar utan vill att detta mål omformuleras eller lyfts ut till den del som handlar om regionens fysiska struktur eftersom det inte blir helt tydligt varför Stockholms ska vara flerkärnig och hur detta kan leda till goda livsmiljöer och näringslivsutveckling.

Exempelvis skulle mål 8 kunna uttrycka en vilja att skapa närhet, täthet eller goda livsmiljöer, eller att vi i den fysiska planeringen ska främja goda livsmiljöer och en hållbar utveckling genom prioriteringar i vår samhällsbyggnad. Detta kan sedan på ett naturligt sätt leda in i kapitel om Stockholmsregionens rumsliga inriktning på sida 38. Botkyrka har i även svårt i den nuvarande formuleringen av resultatmålen att se kopplingen direkt mot huvudmålet 8. Här behöver kopplingen förtydligas eller plockas ner till kapitlet längre ner, enligt tidigare kommentar.

Under kapitel *Stockholmsregionens rumsliga inriktning* kommer ytterligare målsättningar och förväntade resultat som på ett tydligare sätt beskriver att, hur och varför vissa prioriteringar och inriktningar görs. De fem rumsliga principerna fyller här en bra funktion där fyra av dem uttrycker vedertagna samhällsbyggnadsprinciper för en hållbar utveckling. Den första principen som exempel, pratar om en sammanhåller bebyggelse och närhet på ett

tydligt vilket kopplar mot idén om resurseffektivitet som i sig förväntas leda till hållbara resultat.

Botkyrka anser att den principen som sticker ut är den om flerkärnighet, som inte är lika självklar i sammanhanget. Längre ner står det detta arbete förväntas leda till ”…goda förutsättningar för ett mångfacetterat näringsliv samtidigt som fler invånare ges närhet och tillgång till viktiga funktioner och fler ges möjlighet att resa hållbart i sin vardag” (s 42).

Rumslig inriktning

Botkyrka kommun är mycket positiv till utvecklingen av detta kapitel och ser nu ett tydligare och bättre strukturerat avsnitt som är lättare att förstå och följa.

Botkyrka upplever dock vissa formuleringar avseende de regionalt prioriterade bebyggelselägen som problematiska. Bland annat att dessa lägen ”…är varje kommuns bästa lägen utifrån ett regionalt perspektiv, baserat på både tillgänglighet med kollektivtrafik och platsernas funktion och läge i regionen” (s 47). Längre ner på samma sida står det att ”De strategiska bebyggelselägena utgör stommen i de regionalt prioriterade bebyggelselägena. Det är lägen som är utpekade utifrån att de har god tillgänglighet med kapacitetsstark kollektivtrafik…”.

Botkyrka har i tidigare yttranden (KS/2024:00260) lyft att för kommunen viktiga utvecklingsområden så som Riksten och Kassmyra inte pekas ut som regionalt prioriterade enligt detta resonemang. Botkyrka efterlyser här ett mer tidsdynamiskt förhållningssätt där områden som i framtiden kan tänkas, eller till och med förväntas, ha tillgång till kapacitetsstark kollektivtrafik pekas ut som prioriterade bebyggelselägen. RUFSens nuvarande resonemang gör gällande en fast struktur där enbart befintlig (dvs när planen skrivs) kapacitetsstark kollektivtrafik kan utgöra en grund för denna bedömning. Botkyrka anser att RUFSen behöver vara mer flexibel än så och i alla fall innehålla resonemang som möjliggör för utveckling i ett framtida läge som inte är helt känt idag.

Riksten som exempel ligger mycket nära stadskärnan för Flemingsberg och Botkyrka kommun ser stora möjligheter att i och med färdigställandet av Infart Riksten försörja området mot den regionala stadskärnan med kapacitetsstark kollektivtrafik i form av expressbuss. Rikstens har därför potential som prioriterat bebyggelseläge även om expressbuss i nuläget inte är utrett eller beslutat. Detsamma gäller för området Kassmyra som enligt RUFSens plankarta utreds för trafikering av expressbuss mellan Vårsta-Tumba-Fittja. Inte heller Kassmyra pekas ut som ett prioriterat bebyggelseläge, även detta problematiskt enligt kommunen enligt ovan resonemang. Resonemanget kan förlängas till hela Vårsta som kommer ligger inom influensområdet för den expressbuss som utreds.

På sida 48 står det att ”De områden som ligger utanför de regionalt prioriterade bebyggelselägena utgör en egen kategori: Övriga bebyggelselägen och landsbygder. Här finns viss potential för utveckling, men också större obebyggda områden som inte bör tas i anspråk för exploatering…”. Botkyrka anser inte att varken Riksten som Kassmyra faller inom denna kategori med tanke på att det planeras för cirka 3 000 respektive 2 500 nya bostäder i dessa två områden. Vidare går att läsa på sida 57 om dessa ”övriga bebyggelselägen…utanför den prioriterade bebyggelsestrukturen” och att det ur ett regionalt perspektiv endast lämpligt att en mindre andel av tillskottet tillkommer i dessa lägen. Botkyrka vill här återigen påpeka att dessa lägen utgör stora markreserver för kommunen som kommer att planeras och exploateras i enlighet med tidigare kommunala ställningstaganden i översiktsplan, planprogram och detaljplan. Självklart ska den planerade bebyggelsen i stort följa de förhållningssätt som RUFS:en formulerar men vissa av punkterna kan bli svåra att svara mot så som punkten ”ny bebyggelse bör tillkomma genom varsam komplettering och utbyggnad i anslutning till redan befintlig bebyggelse.” Detta är ett bra förhållningssätt men i kommunen utvecklingslägen där mycket bostäder planeras kan vi inte alltid förvänta oss att detta förhållningssätt ska följas.

Botkyrka kan också se att två sammanhängande områden inom Botkyrka kommun är utpekade som lokal stadskärna: centrala Tumba och norra Botkyrka inklusive centrala delar av Fittja, Alby, Hallunda och Nordborg. Som kommunen påpekade under samrådet skiljer sig den geografiska avgränsningen av det senare av dessa två områden från övriga lokala stadskärnor, ett faktum som inte adresseras i planen. Botkyrka kommun använder samma avgränsning för utveckling i kommunens förslag till ny översiktsplan och anser att regionen bör göra detsamma. Det finns stor potential för utveckling i norra Botkyrkas kommundelar och avståndet från tunnelbanan i dessa områden bör vara vägledande på samma sätt som avståndet från exempelvis Tumba pendeltågsstation.

På sida 53 står det att ”Några kärnor har ett mindre utbud av kollektivtrafik eller service och avgränsas därför med en radie på 700 meter”. Botkyrka bedömer att denna avgränsning är felaktig för kommunens norra stadsdelar, jämfört med exempelvis Högdalen, Älvsjö centrum och Fruängen. Botkyrka efterfrågar det underlag eller analys som ligger till grund för avgränsningen.

Botkyrka kommun anser att förhållningssätten på sida 58 är mycket väl formulerade och svara bra mot de utmaningar som föreligger i kommunen. All planering bör följa dessa förhållningssätt som på ett bra sätt beskriver hur planering och gestaltning av den byggda miljön i hög grad påverkar aspekter som jämlik tillgång, inkludering, tillgänglighet och folkhälsa såväl som klimatanpassning och beredskap. Botkyrka anser att dessa aspekter i hög grad avgörs inom ramen för det kommunala planmonopolet och efterfrågar därför en tydligare koppling till hur Regionens ansvarsområden

avseende välfärdstjänster inom transport och kommunikation samt hälsa och sjukvård.

Transporter och infrastruktur

Förhållningsätten för regionala och storregionala bytespunkter på sida 66 är bra formulerat men Botkyrka kommun saknas förhållningssätt för hur bytespunkter kan bidra till hållbar stadsutveckling, hur de är viktiga funktioner i en funktionell stadsväv och skapar värden för en plats genom de tjänster den erbjuder. Bytespunkten är också ställen att samordna och samla funktioner i staden, befolka stadsrummet och på så sätt vara en socialt värdeskapande faktor.

Kommunen vill poängtera att bilaga 5 om långsiktigt utvecklingsbehov av transportsystemet, att endast redovisar nuläge med beslutade investeringsåtgärder och att det finns regionalt identifierade behov som inte redovisas här. Bland annat behov av åtgärder för bytespunkter i kollektivtrafiken. Detta gör att det blir svårare att använda RUFS som ett underlag för framtida infrastrukturplanering. Kommunen saknar även att brister och behov som kan också uppstå ur ett klimatanpassningsperspektiv och beredskapsperspektiv bör nämnas i bilagan. Beskrivning och definition av begreppet bytespunkt bör också utvecklas med att en bytespunkt är en plats med såväl funktion och gestaltning som ska stödja utveckling av stadsdelen såväl som dess funktion som kollektivtrafiknod. Kommunen saknar också att det saknas beskrivningar kring hur vi kan arbeta med klimatanpassningsåtgärder för att skapa ett robust transportsystem och därför behöver läggas till.

Regionala tekniska försörjningssystem

Botkyrka instämmer i RUFS:ens formuleringar kring utbyggnad och uppgradering av elnätet kommer medföra svåra avvägningar mellan olika markanspråk och intressen. Kommunen upplever att det arbete som pågår på statlig och regional nivå för att uppgradera både transmission- och distributionsnät som snårigt, svåröverblickbart och att det stundtals sker i det dunkla. De aktörer som genomför förändringar arbetar fragmenterat och svårtydbart vilket gör det svårt för en kommun att få en helhetsbild över förändringar som kommer ske i markanvändningen, infrastruktur som kommer avvecklas, bytas ut eller helt byggas upp. Detta skapar ett behov av en stark regional part som samlat kan driva kommunernas frågor gentemot statliga och privata intressen. Kommunen vill här nämna vikten av att värna kommunernas befintliga och planerade bebyggelseintressen i relation till den tekniska infrastrukturen.

Kommunen är därför positiv till de kompletterande förhållningssätten på sidorna 90-91 som tar upp frågor om att bedöma behov i tidiga skeden och samplanera bebyggelse, infrastruktur och tekniska försörjningssystem. Avseende masshantering efterfrågar Botkyrka kommun särskilt tydligare

ställningstaganden för regional samordning, vilket förvisso är viktigt avseende all teknisk infrastruktur.

Genomförande och uppföljning

Botkyrka instämmer i det regionala utvecklingsarbetet har många olika parter och att samverkan oss emellan är nyckeln till ett framgångsrikt arbete. Planen formulerar det dock som att det redan nu finns välfungerande och framgångsrik samverkan mellan oss aktörer i Stockholmsregionen och fortsätter med att fokusera på att samverkanskulturen och den politiska dialogen behöver stärkas. Botkyrka delar förvisso den bilden men vill faktiskt påverka att även om det finns välfungerande samverkan för vissa sakfrågor finns det samtidigt områden där samverkan är bristfällig eller saknas helt. Här vill kommunen påpeka att det skulle uppskattas med stärkt delregional samverkan på Regionens initiativ som inte enbart handlar om regionala stadskärnor. Här vill kommunen också ta upp vikten och instämma i planens formuleringar kring det påverkansarbete som regionen behöver ta ansvar för gentemot statliga aktörer.